

Tuinen van de Zandweerd

Archeologische begeleiding opsporing ontplofbare oorlogsresten (OOO)

Auteur(s):	Emile Mittendorff
Datum/paraaf	25-3-2021
<p>Archeologie Deventer Postbus 5000 7400 GC Deventer 0570-671155 archeologie@deventer.nl</p> <p>Versienummer documentsjabloon 2.0 – 11-04-2019</p> 	

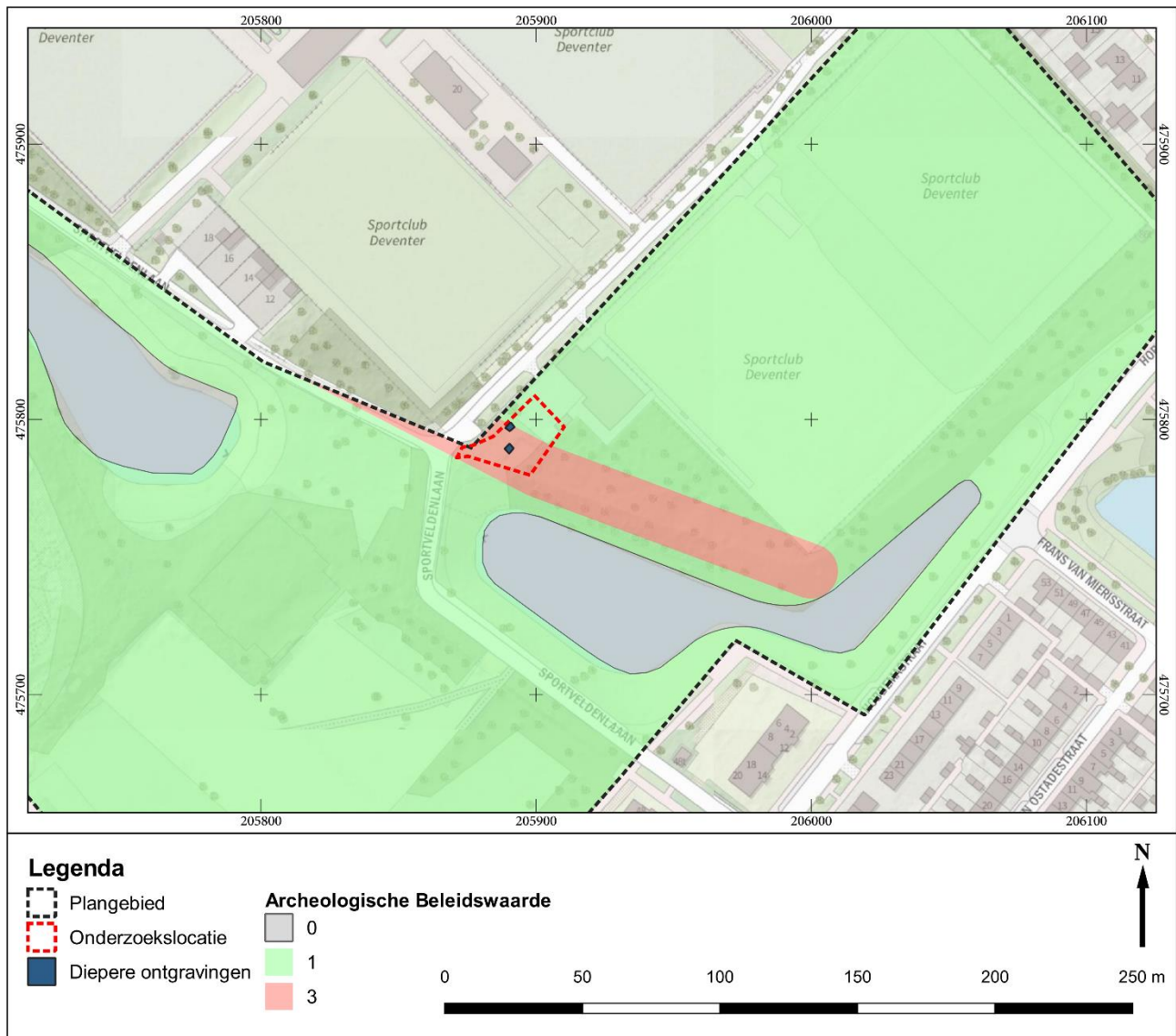
INHOUD

1	INLEIDING.....	2
2	WERKZAAMHEDEN.....	2
3	RESULTATEN.....	3
4	CONCLUSIE.....	4
5	SELECTIEADVIES.....	4
6	SELECTIEBESLUIT.....	5

1 INLEIDING

In het kader van het bouwrijp maken van het plangebied Tuinen van de Zandweerd is door Leemans Speciaalwerken benaderingsonderzoek naar ontplofbare oorlogsresten uitgevoerd. Een deel van deze werkzaamheden vond plaats in een zone die op basis van de archeologische verwachtingskaart en verkennend booronderzoek een hoge verwachting (beleidswaarde 3) kent (afb. 1.1). Deze zone diende te worden vrijgegeven voor de aanleg van nieuwe kabel- en leidingtracés in het kader van het bouwrijp maken. Omdat de opsporingswerkzaamheden dieper reikten dan 50 cm – mv, zijn deze werkzaamheden archeologisch begeleid door Archeologie Deventer.

In deze zone werden de resten van een dijklichaam verwacht, dat op historische kaarten staat weergegeven.¹

Afb. 1.1: Locatie van de werkzaamheden in het plangebied.

2 WERKZAAMHEDEN

De opsporingswerkzaamheden bestonden uit het laagsgewijs afgraven van de zone in afb. 1.1. Vanwege de vele verstoringen in de bovengrond waren hier geen individuele verdachte objecten gedetecteerd. Er is net zolang laagsgewijs verdiept, totdat de detectieapparatuur geen objecten van ijzer meer detecteerde. Gemiddeld is tot een niveau van 60-70 cm -mv ontgraven, op enkele puntlocaties is tot ca 1 m. ontgraven.

De archeologische begeleiding bestond uit het waarnemen of tijdens het verdiepen archeologische sporen aan het licht zouden komen. Met name in de diepere ontgravingen zijn de wanden van de ontgraving

¹ Buitenhuis & Ringenier, 2017.

geïnspecteerd op de aanwezigheid van een gelaagdheid die kan wijzen op de aanwezigheid van het verwachte dijklichaam in het onderzoeksgebied.

3 RESULTATEN

In het ontgraven gebied zijn geen archeologische sporen waargenomen. De bovenste 40 cm was reeds in een eerder stadium van de werkzaamheden verwijderd. Daaronder bevonden zich lagen oude bestrating (asfalt, gebroken puin, betontegels), in een overwegend egaalbruine (akker)laag. Deze laag bevat sporadisch een scherf keramiek uit de nieuwe tijd. Daaronder bevond zich al vrij snel de overgang naar de natuurlijke kronkelwaardafzettingen. Deze waren zandig van samenstelling en voornamelijk horizontaal gelaagd en bevatten geen archeologisch materiaal. Sporen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een dijklichaam ter plaatse zijn niet aangetroffen (afb. 3.1).

Centraal in het ontgraven gebied bevond zich één vierkante kuil, die voornamelijk was volgestort met puin en afval. Onderin bevond zich echter een ook een concentratie van kleinkaliber 7,92 mm hulzen (100+). Een deel van deze hulzen vertoonde in de corrosie resten van een grof geweven textiel (jute?), die suggereren dat deze hulzen mogelijk in een zak of doek verpakt in de kuil zijn geworpen. Een exemplaar is verzameld om de bodemmerken nader te determineren. Het gaat om munitie van Duits fabricaat, afkomstig uit de *Rheinisch-Westfälische Sprengstoff A.-G., Werk* (Nürnberg-Stadeln), geproduceerd in 1940.² Alle hulzen waren verschoten en voorzover kon worden vastgesteld identiek. Het is niet zeker of deze hulzen hier tijdens de Tweede Wereldoorlog al zijn gedumpt, het kon niet worden uitgesloten dat het hier een kuil van jongere datum betreft.

Afb. 3.1: Het profiel aan de noordwestzijde van de ontgraving, ter hoogte van het verwachte dijklichaam. Onderin de licht gekleurde kronkelwaardafzettingen, bovenin een egaalbruine akkerlaag.

² Stempel P151 S* 40.

4 CONCLUSIE

In het gebied waar de opsporingswerkzaamheden zijn uitgevoerd zijn geen archeologische sporen aanwezig. Ook zijn geen resten van het verwachte dijklichaam aangetroffen. De stratigrafie bestaat uit natuurlijke kronkelwaardafzettingen vanaf ca. 50 cm – mv. Deze worden afgedekt door een egaal donkerbruin pakket, mogelijk een akkerlaag uit de nieuwe tijd. Behalve de kuil gevuld met (na?)oorlogspuin en Duitse kleinkaliber hulzen zijn geen sporen waargenomen.

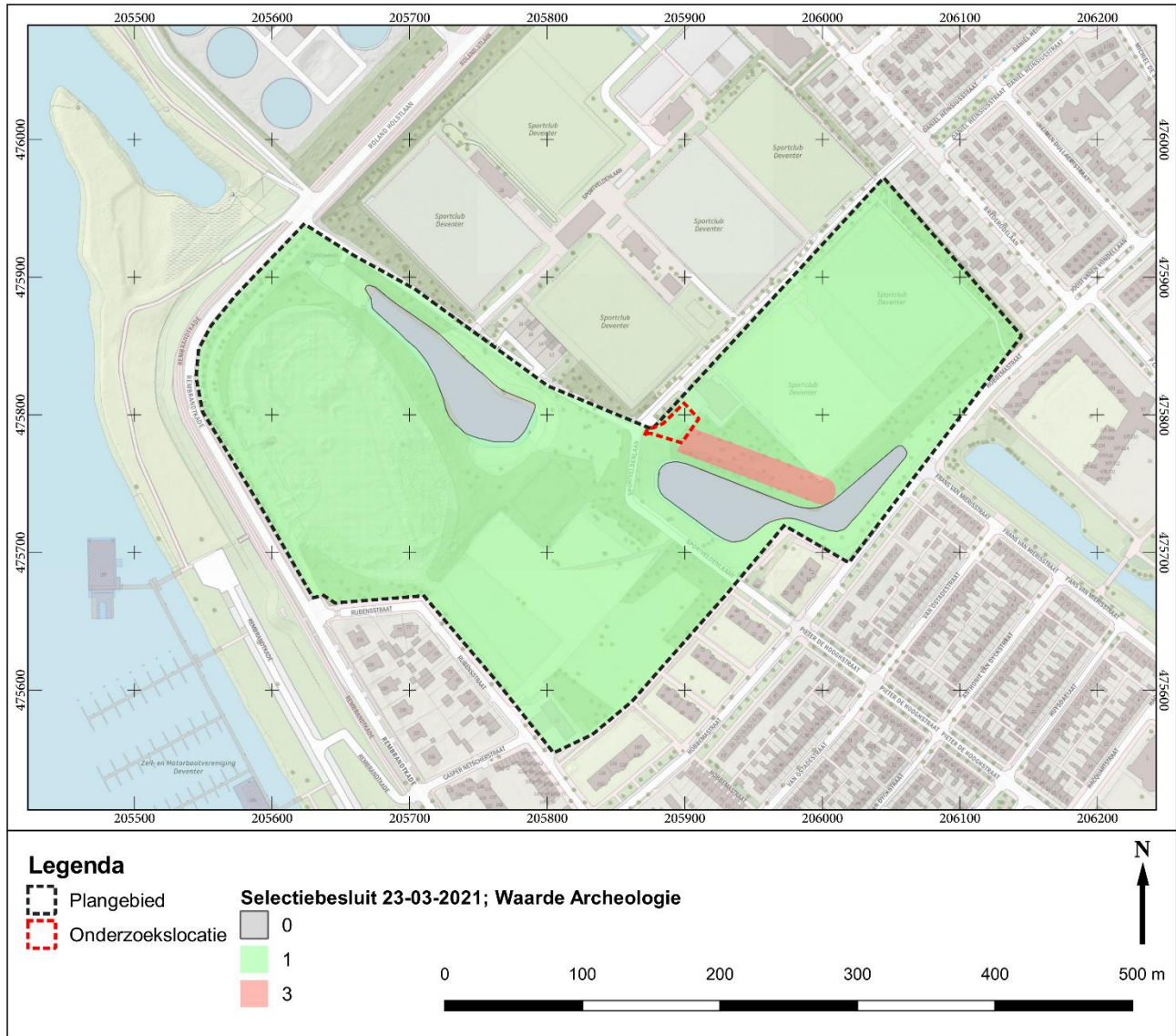
5 SELECTIEADVIES

Het onderzoeksgebied bevat geen behoudenswaardige archeologische resten. Sporen van het verwachte dijklichaam zijn niet aangetroffen. Op basis daarvan wordt geadviseerd geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren bij de nog uit te voeren werkzaamheden in het onderzoeksgebied (kabel- en leidingtracé). Bovendien zijn de potentieel archeologisch waardevolle lagen bij het opsporingsonderzoek reeds geroerd, waardoor de kans dat op een dieper niveau alsnog archeologische sporen aan het licht zullen komen nihil is.

Op dit moment kan niet met zekerheid worden vastgesteld of bovenstaande constatering ook geldt voor de rest van het verwachte dijktracé in het plangebied. Om de afwezigheid van een dijklichaam definitief vast te stellen is aanvullend onderzoek nodig. Dit is aan de orde indien in de zone met beleidswaarde 3 alsnog grondroerende werkzaamheden dieper dan 50 cm – mv zullen plaatsvinden, op dit moment worden deze niet voorzien.

6 SELECTIEBESLUIT

Bovenstaand selectieadvies is op 23-3-2021 aan het bevoegd gezag voorgelegd en overgenomen als selectiebesluit. Binnen het onderzoeksgebied van het OOO-Onderzoek wordt de archeologische beleidswaarde naar beneden bijgesteld naar 1 (geen dubbelbestemming waarde archeologie). De rest van de zone met beleidswaarde 3 blijft gehandhaafd (dubbelbestemming waarde Archeologie 3).

Afb. 6.1: Actuele beleidswaarden archeologie in het plangebied op basis van het selectiebesluit van 23-03-2021.